

vilde være tilbøielig til at kaste hele Stylden over paa Ræringsloven, og at der derved da indtraadte en reactionair Stemning — at da en Forandring med Hensyn til den her omhandlede vigtige Bestemmelse blev lettere. Endelig troer jeg ogsaa, at det navnlig paa enkelte Kjøbstæder kan udøve en meget gennemgribende Indflydelse, naar man vedtager disse Afstandsbestemmelser som vedvarende. Jeg troer saaledes, at det i en Kjøbstad, der har $\frac{1}{2}$ eller $\frac{3}{4}$ Mill til sit Udsibningssted og der har en Ladeplads, kan være et stort Spørgsmaal for en Mængde af Kjøbmændene, om de ikke, naar Frihed dertil blev dem givet, maatte finde sig foranledigede til at flytte hen til et saadant Sted, og jeg formener derfor, at det vil være af Vigtighed for Kjøbstæderne, at det paa den ene Side stilles dem i Tide for Tid, at Afstandsbestemmelsen engang vil ophøre, og at der paa den anden Side gives dem en rundelig Tid til at forberede sig paa den Frihed, som da vil indtræde. Har jeg overrasket den høitærede Indenrigsminister ved at sætte Tidssfristen saa kort, da er det, fordi jeg selv er bleven overrasket ved flere af de Afstemninger, der have fundet Sted her i Salen. Forslaget er jo ikke et selvstændigt Forslag, men et Underandringsforslag til et allerede fremkommet Forslag; jeg skal imidlertid med Fornøielse sætte Tidssfristen noget længere, skjøndt 15 Aar synes her i Salen at blive anseet for, om just ikke en heel, saa dog en halv Evtighed.

Indenrigsministeren: Hvis vi dengang, jeg havde den Ære at conferere med Udvalget, vare komne ind paa Spørgsmaalet om allerede i selve Loven at sætte en Grændse

for denne Afstandsbestemmelser Virksomhed, var der navnlig eet Punkt, jeg da vilde have bragt under Forhandling, men som jeg først nu kan bringe frem her i Thinget, for at det, om nødvendent, kan blive overveiet til 3die Behandling, nemlig, om det dog ikke i saa Fald er aldeles nødvendigt at indføre en Bestemmelse om, at de Haandværkere, der boe nærmest ved Kjøbstaden — $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{2}$ Mill derfra, hvad man nu vil sætte — og som vilde arbejde for Kjøbstæderne, kunne sættes i Stat til Kjøbstaden. Det er en Bestemmelse, som findes f. Ex. i den norske Lov, der i denne Retning har sat en meget snevrere Grændse for Kjøbstadens Ret end nærværende Udkast, men som saa tillige udtrykkelig har truffet en Bestemmelse med Hensyn til Communalbestatningen, fordi Uligheden ellers blev altfor slaaende i dette Punkt. Det er et af de Spørgsmaal, som jeg ikke troer, man bør bringe frem ved Detailbehandlingen under 2den Behandling, naar man ikke er nødt dertil; jeg har imidlertid ikke tidligere havt nogen Opfordring til at komme ind derpaa, fordi jeg troede, det var en siltende Overenskomst, at man skulde lade dette Punkt ligge; da der blot forelaa et eneste Forslag i den Henseende fra Rigsdagsmanden for Holbek Amts 2den Valgkreds (Escherøning), og da han, som Thinget vil erindre, paa en særlig Maade udtalte sig om disse Punkter, antog jeg virkelig, at man ikke vilde komme ind paa at sætte nogen bestemt Grændse. Jeg har imidlertid udtalt, at, naar den sættes noget længere frem, skal det ikke møde nogen ubetinget Modsigelse fra mig, skjøndt jeg er af den Mening, at man helst maatte overlade dette Spørgsmaals Afgjørelse til Fremtiden.